

Hvørja ferð, tú peikar ímóti einum øðrum við einum fingri, peika triggir fingrar ímóti tær sjálvum, so tað snýr seg um at taka í egnan barm og at vísa stórsinni, heldur enn smásinni, sigur Søren L. Bruhn, stjóri í Suðuroyar Sparikassa

»Er ósemja um ymisk mál, so er at finna semju, og at slúka teir kamelar, tað er neyðugt at slúka«

av Tvøroyri, til Vágs til arbeiðis, og tað tekur honum 17-18 minuttir, og tá koyrir hann stillisliga og róliga og brýtur ongi ferðmørk.

– Tað hevur ongan týðning, tí tað er ikki longri enn tað er at koyra úr Hoyvík út á Landssjúkrahúsið.

Og um eini trý ár er eisini nýggjur Hvalbiartunnil komin, og tá er oyggin enn tættari samanbundin.

Hinvegin heldur hann ikki, at tær smáu bygdirnar hava nakað at stúra fyri.

– Tær smáu kommunurnar eru so veikar, at tær megna lítið og onki sjálvar. Men verður øll oyggin lögð saman, hevði hon havt eina figgjarætlan upp á væl yvir 100 milliónir krónur at arbeiðt við, og tað sigur seg sjálvt, at tað gevur nógv størri frælsi til raðfesta, enn kommunurnar hava nú.

Eitt dømi, hann hugsar um í hesum sambandi, og sum er frammi beint nú, er mentanarhúsið, Salt, sum hevur brúk fyri meiri pengum, fyri at tað kann gerast liðugt.

– Tvøroyrar Býráð hevur stríðst fyri at útvega tvær milliónir til endamálið, men hevði øll oyggin verið ein kommuna, høvdu tvær milliónir ikki verið annað enn

piparnøtir.

Ein stór kommuna hevði eisini kunna bøtt um vinnuligu karmarnar, og tað hevði eisini gjørt sítt til at lokka vinnulív til oynna.

Ongan týðning

Í sambandi við kommunusamanning, eru tað summi, sum leggja ógvuliga stóran, hvar kommunuskrivstovan og høvuðsæti hjá kommununi skal vera.

Men tað skilir Søren Bruhn ikki rættiliga.

– Tað hevur ongan týðning, hvar eitt slíkt høvuðsæti er, tí nú á døgum er tað ómetaliga sjáldsamt, at fólk hava persónlig ørindi á eini kommunuskrivstovu.

– Seinast, eg hevði persónlig ørindi á eini kommunuskrivstovu, var einaferð, eg skuldi velja við brævatkvøðu á einum vali, sigur hann.

Men tað verður nokk ikki leingi, so verða øll val talgild, og so sita fólk heima og velja á telduni, leggur hann afturat.

Tí heldur hann, at politikarar eiga bara seta seg saman og lýsa støðuna fyri fólki, og greiða teimum frá, hvussu Suðuroy fer at siggja út eftir eina samanlegging,

hvussu verður skatturin, hvussu kunnu smábygdin eisini føla, at tær verða ein partur av hesum, og so víðari.

– Tað snýr seg kanska meiri um at tosa saman, og um at byggja upp álit á hvørjum øðrum, heldur Søren Bruhn.

Hann heldur, at tað er nettupp ta álitid sum manglar, tí vit hoyra ofta, at politikarar geva hvørjum skylduna fyri, at onki spyrst burtur úr samanlegging í Suðuroy.

– Men tað er vist, at hvørja ferð, tú peikar ímóti einum øðrum við einum fingri, peika triggir fingrar ímóti tær sjálvum, so tað snýr seg um at taka í egnan barm og at vísa stórsinni, heldur enn smásinni og bara hugsa um sítt egna lítla kongsríki, sigur stjórin í sparikassanum.

– Er ósemja um ymisk mál, so er at finna semju, og at slúka teir kamelar, tað er neyðugt at slúka fyri at finna semjuna, leggur hann afturat.

Hann tekur nevniliga undir við Halli Ellingsgaard, sum segði í Sosialinum seinasta vikuskiftið, at tað týðningarmesta av øllum er, at fólk leggja saman í høvðinum og ikki bara á einum pappíri.

– Ein fólkaatkvøða var í 2012, men tann dag í dag veit eg ikki, hvat vit atkvøddu um. Eg haldi heldur ikki, at vit kunnu brúka úrslitið til nakað, tí gongdin visir, at vit verða noydd at gera broytingar.

Ikki bíligari – men betri

Annars heldur Søren Bruhn ikki, at tað fer at verða bíligari í rakstri at leggja alla kommununa saman í eina kommunu.

Men hann er samstundis sannførdur um, at vit fara at fáa eina nógv sterkari, og nógv meiri professionellari umsiting við fleiri fólklukum.

– Vit fara at fáa nógv meiri fyri teir somu pengarnar, staðfestir hann.

Hinvegin heldur hann eisini, at tað er heldur ikki altíð gott, at almenn fyrisiting er alt ov nær borgarunum, tí í smáum samfeløgum, kann tað verða skjótt, at skeggið verður ov nær høkuni, og tað er heldur ikki sunt fyri fólkaræðið.

Og hann heldur eisini, at verður øll oyggin lögð saman, fara vit at fáa dugnaligari politikarar. Hann heldur at tá ið vit skulu velja, kanska 11 kommunustýrslimir,

í eina kommunu, heldur enn sum nú, har vit skulu velja 43 kommunustýrslimir í sjei kommunur, eru sannlíkindini eisini nógv størri fyri at vit fáa dugnaligari politikarar.

Søren Bruhn sigur, at verður Suðuroyggin styrkt, bæði umsitingarlaga og vinnuliga, hevði tað eisini styrkt oynna figgjarliga.

Sum stóðan er nú, fer nógur peningur av oynni í samband við at suðuroyingar keypa vørur og tænastur aðrastaðni.

Tað merkir at allur vinningurin, sum kundi verið verandi í Suðuroy, fer av oynni ístaðin.

– Hetta er við til at dreina keypikraft úr Suðuroynni.

– Og hvat hava tey 1600 fólkin, Fólkatálið er minkað við seinastu gott og væl hálvu øldina, ikki kostað Suðuroynni, spyr sparikassastjórin.

Søren Bruhn heldur tískil, at kommunurnar eiga at fáa at fáa ein møguleika at leggja saman sjálvbodnar.

Men hann heldur eisini, at tær eiga at fáa eitt evstamark, og hava tær ikki klárað at lagt saman, áðrenn ein ávís tíð er farin, verða tær lagdar saman við lóg.